

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Vitalii Ciumac)
Dosarul nr.3r-298/20
2-19118135-02-3r-04062020

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

05 octombrie 2020

mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Anatolie Minciuna
Veronica Negru și Ecaterina Palanciuc

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de către Vladimir Bogaciov împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2020, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Vladimir Bogaciov împotriva Procuraturii Republicii Moldova, Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov privind accesul la informație și repararea prejudiciului cauzat,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2019, Vladimir Bogaciov, a înaintat acțiune împotriva Procuraturii Republicii Moldova, Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov privind accesul la informație și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 03 mai 2019, a expediat prin intermediul poștei electronice o cerere șefului Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Ruslan Caraivan, cu privire la accesul la informației cu caracter personal, primind răspuns la 15 mai 2019, pe care îl consideră incomplet din considerentul că, nu s-a răspuns la toate adresările formulate.

Ca urmare, la data de 28 mai 2019, s-a adresat cu o cerere la Procuratura Generală, solicitând:

- constatarea faptului de încălcare a dreptului de acces la informație de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat;
- obligarea Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, de a-i prezenta informația solicitată în cererea din 03 mai 2019.

La data de 10 iunie 2019, a primit răspuns de la Procuratura UTA Găgăuzia, semnat de Stoinov V., care temporar îndeplinea atribuțiile procurorului principal al UTA Găgăuzia, fiind informat că, din partea Oficiului Central, Procuratura UTA Găgăuzia nu au fost încălcate prevederile Legii privind accesul la informație, refuzând, repetat, accesul la informația solicitată, pe care îl consideră ilegal și neîntemeiat, deoarece îi sunt încălcate drepturile conform Legii privind accesul la informație și a Constituției R.M.

Astfel, din considerentul că, refuzul accesului la informație a fost admis de către persoanele responsabile pentru furnizarea informațiilor și anume de procurorul principal

al Procuraturii UTA Găgăuzia, Stoinov V., șeful Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Caraivan R., respectiv și ultimii urmează să răspundă solidar.

Totodată, menționează că, prin lezarea dreptului la acces de informații, i s-a cauzat un prejudiciu, pe care îl evaluează în mărime de 30 000 lei.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2020, acțiunea a fost declarată, în temeiul art.207 alin.(2) lit. d) și lit.e) Cod administrativ, inadmisibilă, din motivul omiterii termenului de înaintare a acțiunii și înaintarea pretențiilor către pîrîții necorespunzători în persoana Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov.

La 26 mai 2020, Vladimir Bogaciov a declarat recurs împotriva încheierii judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2020 privind declararea acțiunii inadmisibile, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu remiterea cauzei spre examinare în prima instanță.

În motivarea recursului, Vladimir Bogaciov a invocat că, consideră încheierea instanței de fond ca fiind una ilegală, neîntemeiată, pasibil de a fi casată din considerentul că, în răspunsul la cererea prealabilă din 05.06.2019 emis de Procuratura Găgăuzia, semnat de către procurorul UTA Găgăuzia Stoinov V., nu i s-a comunicat procedura de contestare a răspunsului și anume adresarea în instanța de judecată cu invocarea și termenului de contestare, respectiv instanța de judecată urma să aplice prevederile art.209 alin.(2) Cod administrativ, care permite în asemenea situație depunerea acțiunii în termen de 1 an de zile.

Mai mult ca atât în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine faptul nefurnizării informației solicitate, însă instanța de fond neîntemeiat a declarat acțiunea ca inadmisibilă, prin ce a admis încălcarea drepturilor recurentului la o examinare justă, garantată de art.6 al Convenției Europene privind apărarea drepturilor omului.

Intimații, fiind notificați despre depunerea recursului, prin referințele depuse la 22 iulie 2020 și la 15 august 2020, au solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat din motiv că, instanța de fond corect a stabilit că, reclamantul a încălcat termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ în conformitate cu prevederile art.209 din Codul administrativ, primind răspunsul din 05.06.2019 la 10.06.2019, fapt confirmat însuși de către reclamant/recurent în acțiunea depusă.

Analizând argumentele invocate de participanții la proces, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art.243 alin. (1) lit. b) Cod Administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se

depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului urmează că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emisă la 25 martie 2020, fiind recepționată de către recurent la 15 mai 2020, ce se confirmă prin semnătura fixată pe avizul oficiului postal (f.d. 56), iar cererea a recurs recurentul a depus-o la 26 mai 2020, prin urmare, Colegiul consideră că, recursul declarat de Vladimir Bogaciov, este în termenul legal prevăzut de art.242 Cod Administrativ.

Conform art.241 alin.(3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, judecătorul primei instanțe întemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă din motiv că, reclamantul a omis termenul de contestare în instanța de judecată și din motivul că, nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept vătămat, înaintînd pretenții către pîrîții necorespunzători.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt.

La 03 mai 2019, Vladimir Bogaciov, s-a adresat, prin intermediul poștei electronice, cu o cerere cu privire la accesul la informație către șeful Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Ruslan Caraivan, solicitând informarea din care considerente procurorul Tumba, audiind persoane pe faptul sinuciderii unei persoane, se interesa despre relația persoanelor interogate în cadrul cauzei penale cu el, ce legătură are el cu prezenta cauză penală și ce statut procesual îl are în această cauză. Totodată a solicitat informarea dacă s-au efectuat careva investigații operative în privința lui în cadrul cauzei penale (f.d. 10)

Prin răspunsul nr.929 din 15.05.2019, Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, a examinat cererea lui Vladimir Bagaciov, comunicându-i că, în caz de dezacord cu răspunsul dat este în drept să depună cerere prealabilă în termen de 30 zile de la momentul recepționării răspunsului (f.d. 13).

Ca urmare, la 28 mai 2019 Vladimir Bogaciov, nefiind de acord cu răspunsul menționat, s-a adresat cu cerere prealabilă la Procuratura Generală, solicitând constatarea faptului de încălcare a dreptului de acces la informație de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, cu obligarea Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat să-i ofere informația solicitată prin cererea din 03 mai 2019 (f.d.11-12).

La 10.06.2019, Vladimir Bagaciov, a recepționat răspunsul Procuraturii Republicii Moldova nr.1176 din 05.06.2019, prin care s-a examinat cererea prealabilă, fiind informat că, Oficiul Comrat al Procuraturii UTA Găgăuzia la examinarea cererii depuse n-a admis încălcării a prevederilor Legii privind accesul la informație. Totodată i s-a comunicat că, în caz de dezacord cu răspunsul primit este în drept să-l conteste în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) și alin.(1) art.191 Cod administrativ (f.d.15).

La 15 iulie 2019, Vladimir Bogaciov, a înaintat acțiune împotriva Procuraturii Republicii Moldova, Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov privind accesul la informație și repararea prejudiciului cauzat, care prin încheierea supusă recursului a fost declarată inadmisibilă, în conformitate cu art.207 alin.(2) lit. d) și lit.e) Cod administrativ, din motivul că, acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209, fiind înaintată și împotriva pârților necorespunzători.

Analizând încheierea supusă recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, judecătorul primei instanțe întemeiat a declarat inadmisibilă acțiunea, din motivul omiterii termenului de adresare în instanța de judecată.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.189 alin.1 Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, conform art.207 al.(1) și al. (2) lit d) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.

Art. 209 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

- a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;
- b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Totodată, conform art. 65 alin. (1) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Reieșind din cele menționate, Colegiul atestă că, în cazul dat judecătorul primei instanțe întemeiat a aplicat prevederile art.207 al. (2) lit. d) Cod administrativ, iar reclamantul nu a formulat o eventuală pretenție cu privire la repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, neinvocînd în cerere temeiurile care au dus la omiterea acestui termen cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de judecată în cazul dat urma sa aplice prevederile art. 209 alin. (2) Cod administrative, care prevede că, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă, și nicidecum nu art. 209 alin.(1), după cum a aplicat instanța. Or, argumentul dat se combate prin răspunsul la cererea prealabilă menționat din care urmează că, recurentului i s-a explicat calea de atac,

fiind respectate prevederile art.120 și art.124 Cod administrativ, respectiv prevederile art. 209 alin. (2) Cod administrativ în cazul dat nu sunt aplicabile, care ar permite recurentului/reclamant la depunerea acțiunii în termen de un an de la comunicarea sau notificarea deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La fel, Colegiul atestă că prima instanță just a conchis declararea acțiunii și în conformitate cu art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, în partea pretențiilor formulate către pârții necorespunzători în persoana Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov din considerentul că, pretențiile împotriva persoanelor fizice nu pot constitui obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ. Or, calitatea de pârât în procedura contenciosului administrativ o pot avea doar autoritățile publice, respectiv, calitatea de pârât în cauzele de contencios administrativ nu o pot avea persoanele fizice, în special funcționarii din cadrul autorității publice pârâte, care au elaborat actul administrativ sau care au refuzat să soluționeze cererea, motiv din care, acțiunea în partea cerințelor formulate față de pârții Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov, este inadmisibilă.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ concluzionează că prima instanță în mod legitim și întemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Vladimir Bogaciiov împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2020, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea de contencios administrative depusă de către Vladimir Bocaciiov împotriva Procuraturii Republicii Moldova, Ruslan Caraivan și Vasilii Stoinov privind accesul la informație și repararea prejudiciului cauzat, cu menținerea încheierii contestate, care este una legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. b) Cod Administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Vladimir Bogaciiov împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2020.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecător

Judecător

Anatolie Minciuna

Veronica Negru

Ecaterina Palanciuc